

Korset och Kronan

Nr 158/2024

Jesus säger: Håll fast vid
det du har så att ingen
kommer och tar din krona
(Upp. 3:11)

Israel och de yttersta tingen (12)

Som vi sett kännetecknas vår tid av många olika uppfattningar om de yttersta tingen. Lärjungarna var också villrådiga och frågade Jesus om den yttersta tiden. Matteus skriver:

När Jesus sedan satt på Olivberget och lärjungarna var ensamma med honom, kom de fram till honom och frågade: ”Säg oss: När ska det ske? Och vad blir tecknet på din återkomst och den här tidsålderns slut?” Jesus svarade dem: ”Se till att ingen bedrar er. Många ska komma i mitt namn och säga: Jag är Messias, och de ska bedra många” (Matt. 24:3-5).

Med detta menas inte bara sådana villolärare som träder fram och gör anspråk på att vara världsfrälsare. Sådana uppträder då och då, men framför allt är det fråga om villolärare som gör anspråk på att undervisa i enlighet med Bibeln den kristna tron, men som i verkligheten

Ordet om korset är en
dårskap för dem som går
förlorade, men för oss som
blir frälsta är det en Guds
kraft (1 Kor. 1:18)

Den gode herden
leder sina får (Joh. 10)

kommer med sina egna tankar. Jesus
fortsätter sin förklaring med orden:

Många falska profeter ska träda fram och bedra många, och eftersom laglösheten ökar kommer kärleken att kallna hos de flesta. Men den som håller ut till slutet ska bli frälst. Och detta evangelium om riket ska förkunnas i hela världen till ett vittnesbörd för alla folk. Sedan ska slutet komma (Matt. 24:11-14).

Den yttersta tiden kännetecknas alltså av att många villolärare framträder. De kommer ofta klädda som får. Jesus säger:

Akta er för de falska profeterna. De kommer till er i fårakläder, men i sitt inre är de rovlystna vargar (Matt. 7:15).

Falska läror om den yttersta tiden

Många kristna har fångats av tankarna på ett jordiskt tusenårsrike och dess samband med upprättandet av staten Israel. Man har man menat att GT:s profetior om fridsriket inte kan ha sin enda uppfyllelse i den kristna kyrkan utan att det också rent konkret måste komma en bokstavlig uppfyllelse, där vargar och lamm lever fredligt tillsammans här på jorden. Det är naturligt att människor i

svåra tider längtar efter en tid då alla vapen rustas ner och det blir slut på alla krig.

Israel och sionismen

Många förkunnare har också dragits bort från den bibliska, lutherska läran om den yttersta tiden genom den intensiva propaganda som huvudsakligen bedrivs av förkunnare inom den reformerta kyrkan. Men sådana läror finns också inom många andra samfund. Man kommer med politiska budskap om hur staten Israels agerande sägs vara en uppfyllelse av Bibelns profetior. Bibelns Gud sägs ligga bakom så gott som alla det moderna Israels handlingar även när det är uppenbart att dessa strider mot folkrätten.

Givetvis har Israel liksom alla andra stater rätten att försvara sig mot anfall. Men man menar att Guds löften till Israels folk på gamla testamentets tid först nu i den yttersta tiden håller på att uppfyllas. Det judiska folket anses därför – enligt denna falska förkunnelse – ha rätt att ta ett mycket stort område i besittning trots att där har bott andra folk i många hundra år och att judarna först i slutet av 1800-talet genom den s.k. *sionismen* började propagera för att Israel skulle få detta som sitt hemland.

Obibliska förföljelser

De som är anhängare av judendomens läror utgör idag enligt kristen tro en främmande religion. De erkänner inte Jesus Kristus som Messias och ser nya testamentets skrifter som i grunden falska.

Men det skall här kraftigt betonas att vi som kristna skall behandla alla människor väl, oberoende av vilken religion de tillhör. Antisemitismen har under historiens lopp medfört fruktansvärda förföljelser och övergrepp mot judarna. Nazismens illdåd då omkring sex miljoner judar avrättades tillhör 1900-talets mörkaste sida. Även Stalin och kommunismen gjorde sig skyldig

till svår antisemitism och de kristna fick där utstå fruktansvärda förföljelser som bara kan jämföras med förföljelserna under fornkyrkans tid.

Under medeltiden blandades andligt och världsligt regemente samman. Det ledde till att kyrka och stat tillsammans förföljde oliktankande. Kyrkan pekade då ut villolärare som den världsliga överheten bestraffade, ofta på ett mycket grymt sätt. Vi kan t.ex. tänka på inkquisitionen i Spanien och på korstågen. Sådant kan inte försvaras.

Luther och reformationen betonade att kyrkan inte har rätt att med världsliga medel bestraffa villolärare. Man skall enligt Skriften utesluta dem ur kyrkan, men enbart genom att kyrkogemenskapen upphör och inte med andra straff. Överheten å sin sida har ingen rätt att bestraffa människor för deras religiösa tros skull. Tvärtom är det överhetens sak att se till att alla människors rättigheter tillgodoses, t.ex. föräldrarätten så att alla föräldrar har rätt att uppfostra sina barn enligt den egna religiösa övertygelsen.

En rätt kristen apologetik

I fornkyrkan framträdde många s.k. apologeter (*apologetik* = *försvar för den kristna tron*). Dessa var teologer som väl kände till villoläror och främmande religioner som hotade den kristna tron. De varnade då de kristna både genom predikningar och skrifter. Bibeln lär tydligt att så skall ske. Paulus skriver till Titus:

En villolärare ska du ge en första och en andra varning och sedan avvisa (Tit. 3:10).

Och Paulus betonar att man mot sådana inte skall kämpa med världsliga vapen utan med Guds ord. Han skriver:

Vapnen vi strider med är inte köttsliga utan har kraft från Gud att bryta ner fästen. Ja, vi bryter ner tankebyggnader och allt högt som reser sig mot kunskapen om Gud. Vi gör varje tanke till en lydig fånge hos Kristus, och vi är beredda att straffa all

olydnad så snart er lydnad blivit fullständig (2 Kor. 10:4-6).

Särskilt kyrkans präster, biskopar och teologer har uppgiften att i sitt läroämbete på detta sätt bedriva en sund apologetik. När vi nu kritiserar läran om ett jordiskt tusenårsrike och uppfattningen att staten Israel utgör uppfyllelsen av GT:s profetior så är detta en biblisk, apologetisk uppgift med syfte att varna de kristna för dessa villoläror men inte någon antisemitism.

På samma sätt skall kristna teologer t.ex. varna för den muslimska religionen på grund av dess förnekelse av Kristus. Islam som religion är ett allvarligt hot mot kristendomen. Man gör anspråk på att Muhammed var Guds store profet, trots att hans budskap på många punkter uppenbart strider mot Bibeln. Framför allt förnekas läran om att Gud är treenig. Enligt Muhammed är det endast Allah som är Gud och Jesus ser man enbart som en framstående, enbart mänsklig profet.

Däremot får man som kristen absolut inte bedriva förföljelse mot muslimer eller andra religioners anhängare. De har alla samma medborgerliga och mänskliga rättigheter i vår moderna demokrati. De skall också ha rätten att fostra sina barn i enlighet med sin religiösa övertygelse.

Idag blandas tyvärr kyrka och stat samman på ett olyckligt sätt. Den moderna staten anser sig ofta ha rätt att gå in och bestämma över vilken undervisning barn och ungdomar måste ha. Övergrepp mot föräldrarätten sker då ibland på ett upprörande sätt. Ett exempel är att ungdomar mot föräldrarnas vilja skall ha rätt att bestämma sin könsidentitet. Enligt kristen tro och även enligt naturrätten är en människa skapad som man eller kvinna och inte till att "byta kön". Den moderna staten visar här en farlig tendens att bli absolutistisk. Från kyrkornas sida låter man också sådant ske. Inom en rad kyrkor tillåts politisk korrekthet och mänskliga tankar

att dominera över Guds ord, som skall vara kyrkans enda norm. Så accepteras t.ex. att kyrkan har politiskt tillsatta organ. Därmed har kyrkan på nytt hamnat i en slags "babylonisk fångenskap".

Guds folk i nya förbundet

Vi går nu tillbaka till frågan om Israel och Guds folk enligt nya testamentet. Enligt Skriftens ord skall både judar och hedningar fortsätta att bli omvända och tillsammans utgöra den kristna kyrkan. Paulus skriver:

Jag frågar nu: Har då Gud förkastat sitt folk? Verkligen inte! Jag är själv israelit, av Abrahams ätt och av Benjamins stam. Gud har inte förkastat sitt folk som han en gång har erkänt som sitt (Rom. 11:1f).

Paulus hänvisar sedan till profeten Elia. På hans tid såg det ut som om alla troende var borta. De falska baalsprofeterna fanns överallt. Kung Ahab och drottning Isebel lyssnade på dem medan de försökte utrota de få som ännu höll fast vid Guds ord. Men när Elia klagade över att han ensam var kvar svarade Herren:

Jag har lämnat kvar åt mig sjutusen man som inte har böjt knä för Baal (Rom. 11:4).

Paulus visar med denna jämförelse att även om den stora mängden judar avvisade Kristus så fanns och finns det fortfarande sådana som håller fast vid honom och blir frälsta. Paulus fortsätter:

Vad innebär då detta? Att Israel inte har uppnått vad de strävar efter. De utvalda har nått det, men de andra har blivit förhärdade. Som det står skrivet: Gud har gett dem en likgiltighetens ande, ögon som inte ser och öron som inte hör, ända till denna dag (v. 7f).

Men de hednakristna har ingenting att berömma sig över. De skall inte se ned på de judekristna. Det är tvärtom de judekristna som är "de äkta grenarna i olivträdet" medan de hednakristna endast är som inympade grenar i detta träd. Paulus skriver:

Men om nu några av grenarna har brutits bort, och du som är en vild olivkvist har blivit inympad bland dem och fått del av det äkta olivträdets näringsrika rot, då ska du inte förhäva dig över grenarna. Om du förhäver dig ska du veta att det inte är du som bär roten utan roten som bär dig (v. 17f).

Paulus lär alltså tydligt att Guds löften till Israels folk står fast. De judar som då tror på löftesordet om Kristus och erkänner Jesus som Messias är de äkta olivgrenarna. De utgör tillsammans med de inympade hednakristna *det sanna Israel*. Gud har alltså inte förkastat judafolket utan ger dem äran av att fortfarande vara Guds utvalda folk.

Men – och detta är avgörande i bedömningen av den yttersta tiden – löftet till judarna är inte att *ett jordiskt rike* på nytt skall upprättas. Det är inte fråga om att Israel som ett *jordiskt land* – på samma sätt som en gång kung David – skall besitta ett visst område där omgivande hednafolk på Guds befallning blir fördrivna. Så var det en gång när Josua på Guds befallning intog landet. Men det sades då också tydligt att dessa folk blev fördrivna på grund av sin avgudadyrkan och sin svåra synd och otro. Men detta gällde Israels land på GT:s tid.

Det står klart att Guds löfte till Abraham om detta land skulle gälla med syfte att en Frälsare skulle födas där. I detta land vittnade alla profeterna om den kommande frälsningen. Så var det jordiska Israel *en förebild för nya testamentets gudsrrike*. Översteprästen i templet var en förebild för Kristus, som skulle offra sig själv för hela världens synd. Landet och dess invånare var en förebild för den kristna kyrkan och alla dess medborgare. Men uppfyllelsen av alla profetior om fridsriket var **inte** ett nytt jordiskt rike, utan ett himmelrike eller ett Guds rike. Skriften lär tydligt att vårt medborgarskap är i himmelskt:

Men vi har vårt medborgarskap i himlen, och därifrån väntar vi Herren Jesus Kristus som Frälsare (Fil. 3:20).

Förväntningarna på ett jordiskt rike

Man kan givetvis förstå att de som är anhängare av judendomen som religion fortfarande väntar på Messias och att de ser honom som en jordisk kung som skall åstadkomma ett fridsrike här på jorden. Dessa förväntningar fanns ju också på Jesu tid och detta gjorde att man hade svårt att acceptera en Messias som skulle lida och dö. Även apostlarna hade mycket svårt för att acceptera detta och Petrus sade till Jesus: *"Detta får absolut inte hända dig!"* Men han blev då strängt tillrättavisad av Jesus, som förklarade att Petrus tankar var människotankar. Vi har all anledning att nogga tänka på vad Matteus här skriver:

Från den tiden började Jesus förklara för sina lärjungar att han måste gå till Jerusalem och lida mycket genom de äldste och översteprästerna och de skriftlärda, och att han måste bli dödad och på tredje dagen uppväckt. Då tog Petrus honom åt sidan och började tillrättavisa honom: "Gud bevara dig, Herre! Det där ska aldrig hända dig." Men Jesus vände sig om och sade till Petrus: "Gå bort från mig, Satan! Du vill få mig på fall, för dina tankar är inte Guds utan människors" (Matt. 16:21-23).

Orsaken till att Petrus reagerade så är att vi människor gärna önskar att Kristus skall vara en jordisk ledare. Tanken på att Guds rike skall stå samman med lidande, förföljelser och prövningar är något vi har mycket svårt att acceptera. Detta beror i hög grad på att vi inte inser *syndens djup och allvar*. Jesus kom till världen för att förkunna syndernas förlåtelse och evigt liv. Detta skulle inte ske genom ett jordiskt lyckorike med makt och härlighet här på jorden. Det skulle ske genom att lagen först predikas så att vi inser vår synd och att vi sedan får höra förlåtelsens ord genom evangeliet.

Allt detta framstår för världens människor som något onödigt, främmande och konstigt. Därför har också villolärorna om ett jordiskt tusenårsrike och om Israels världsliga återupprättande en sådan makt över sinnena. Man vänds bort från Jesu tydliga undervisning om synd och nåd till tanken på jordisk välgång och lycka.

Tar man Jesu undervisning om den yttersta tiden på allvar står det stå klart att läran om ett jordiskt lyckorike inte stämmer med Guds ord. Löftena där talar om ett andlig rike där *frid med Gud* är profetiornas uppfyllelse. Det är denna frid som övergår allt förstånd. Den kristna människans längtan står då till det himmelska hemmet och den eviga saligheten som utlovas åt var och en som tror på Kristus. Därför är väntan på Kristi återkomst inte en väntan på ett jordiskt lyckorike, judafolkets totala omvändelse och en jordisk seger över alla yttre fiender. Nej, det är en väntan på Kristi återkomst i härlighet till domen och den därpå följande eviga saligheten i himmelen.

Läran om en dubbel återkomst

På många ställen i nya testamentet skildras Kristi återkomst. När det så talas om ”de tusen åren” då Kristus skall regera (Uppb. 20) har man utan grund dragit slutsatsen att Kristus skall komma tillbaka två gånger. Först skall han komma för att upprätta tusenårsriket och sedan på nytt i samband med den yttersta domen.

Många teorier har ställts upp kring detta. Jag väljer här att återge vad en finlandssvensk luthersk präst förde fram på 1970-talet, vilket ledde till att han lämnade sin tjänst som skolungdomspräst. Det var kyrkorådet i Kronoby i Österbotten som anklagade honom för villolära. Den skrift man reagerade mot var ”Bibeln om vår framtid”. Författaren var Karl-Erik Borg.

”Guds plan för mänskligheten” ser enligt Borg ut så här i stora drag:

Borg har ett stort diagram, som inte kan återges här. Men huvuddragen är:

1. Profeternas tid.

Profetior om samtiden och framtiden. Messias utlovas. Israels folk utväljs. Davids tid 1000 f. Kr. Profeternas tid 750-500

Tjänaren, Frälsaren

5 Mos. 18:15-18, Ps. 22:1-19, 118:15ff
Jes. 7:14, 9:1-7, 42:1-12, kap 53, Hes. 34, Mika 5:2ff, Sak. 9:9

Domaren, Konungen

Ps. 47, 96-98, 102:16-23, Jes. 2; 11; 13:4-13, 24-27, 60, 62:10ff, 65:17-25, Jer. 16, 23:1-8, 25:30-33, 31:23-40, 33:14-21, Dan. 7, 9, 12; Joel, Sef. 1:14-18, Sak. 8-14

Väntan på Messias.

2. Jesu första ankomst

Uppfyllelse av profetiorna. Jesu födelse, profetverksamhet, död, uppståndelse, himmelsfärd. År 30. Bekräftelse av profetiorna. Apg 17:31, Rom. 15:8, 2 Kor. 1:20, 2 Petr. 1:19

Förutsägelser i NT av Jesus och apostlarna. Matt. 24-25, Mark. 13, Luk. 21

3. Tiden då Jesus är överstepräst i himlen

Israel förskingrat, Andens tidsålder, Uttagandet av församlingen, Kristi kropp, Församlingens upptagning

4. Jesu första återkomst

Bröllopsfest i himlen, Tidsålderns ände, Antikrist, vedermöda, vredesdom, Jesu återkomst till jorden

5. Israels folk återupprättat

Jesus konung, Dom över folken, Guds rike på jorden (tusenårsriket). Den andra uppståndelsen. Yttersta domen, Tidens ände. Matt. 13:24-43, 25:31-46

Borg har också tidsangivelsen 70 årsveckor = 490 år (Dan. 9:22-27).

Det är inte lätt att i detalj sätta sig in i Borgs system, men det liknar i princip de många olika kiliastiska system som har presenterats under flera hundra år med början under pietismens tid. Det fanns

också liknande tankar i fornkyrkan, men i vår tid har systemen blivit mycket mera detaljerade. Typiskt är att man menar sig veta precis var i utvecklingen man befinner sig. Kärnan i dessa system är som nämnts tanken på fridsriket. Borg skriver:

”Genom denna nya världsordning skall mänskligheten äntligen få uppleva verklig fred på jorden. Det skall tydligen bli en total nedrustning och en världsomfattande fred. Freden skall uppenbarligen vila på en ordning, nationell och internationell, genom vilken folk och enskilda tillförsäkras rättvisa [här citeras Jer. 23:5-6].

Vidare skall mänsklighetens liv karakteriseras av trygghet och hälsa... Kärlek och gemenskap skall säkert också prägla mänskornas liv i familj och samhälle.

Därmed har Gud nått målet med sin jordiska skapelse, den plan som går ut på att i Jesus Kristus sammanfatta allt som finnes i himmelen och på jorden. Gud vill se sin mänsklighet slå ut i full blomning.

Guds rike på jorden är en fortsättning på det nuvarande mänskosläktets liv på jorden efter vedermodans svåra kristid. Det Guds rike, som vi här talar om, är inte himlen, utan samma årmiljoner gamla jord, som genomgått en förvandling och förnyelse.

Det är också samma mänskosläkte, Adams barn, med syndens och fallets möjligheter fortfarande boende i sig. Men den Onde frestaren och förföraren är då bunden, så att det onda inte skall kunna breda ut sig och råda.

Då skall det vara naturligt och normalt att människor tror på Gud och av hjärtat gör hans vilja [här citeras Jer. 31:31, 33].

De som inte vill tro skall på den tiden vara i minoritet. De som tror och gör Guds vilja skall vara i majoritet. Guds goda och kärleksfulla vilja skall då vara rådande överallt på jorden.

Israels folk kommer då att ha accepterat sin tjänarställning bland jordens övriga folk, dem och sig själva till välsignelse [här citeras Jes. 2:2f].

Guds rike på jorden kommer inte att förverkligas genom gradvis utveckling, som man under vissa tider tänkt sig, utan genom omvälvning.

I den utveckling som nu är på gång, är det så, att det ondas makt alltmera tar överhanden och kommer att kulminera i vedermodans och Antikrists välde på jorden. Men den som av Gud, Fadern, givits all makt i himmelen och på jorden och som är värdig att motta den, han kommer att gripa in och ta makten i besittning. Efter maktövertagandet skall han införa en ny världsordning grundad på rätt och rättfärdighet.

Guds rikes nya ordning inträder dock inte automatiskt. Enligt Bibeln måste det först hållas dom, en rättegång, som berör alla jordens folk. Då skall fåren skiljas från getterna... [här citeras Matt. 25:31-46, 13:41, 16:27] ...

I och med dessa domshandlingar skall den nya ordning på jorden upprättas som kalls Guds rike” [alltså fridsriket då svärden smids till plogbillar m.m. Jes. 2:4, 11:9].

Så långt Borgs artikel, återgiven i Vasabladet, den 8-9 sept. 1979.

Slutsats

Det som för en vanlig bibelläsare framstår som en enda händelse, nämligen Jesus återkomst till domen (och därefter den himmelska saligheten), blir hos Borg och andra kiliaster ett mycket komplicerat skeende. Han påstår t.o.m.: ”Söker man i NT efter beskrivningen av Guds rike, får man söka förgäves.” Detta beror på att Borg söker efter ett jordiskt fridsrike. Men i Skriften beskrivs Guds rike som ett andligt rike där syndernas förlåtelse skänks av nåd för Kristi skull.

Forts. i nästa nr